

WELSH

IRVINE

KALHOTY

PO * — — — — — †

MRTVĚM

IRVINE WELSH
Kalhoty po mrtvém

WELSH
IRVINE
KALHOTY
PO MRTVĚM

Argo

Přeložil Rani Tolimat

Czech edition © Argo, 2019

DEAD MEN'S TROUSERS

Copyright © Irvine Welsh 2018

All rights reserved.

Translation © Rani Tolimat, 2019

ISBN 978-80-257-3055-3 (váz.)

ISBN 978-80-257-3094-2 (e-kniha)

Pro Sarah

Prolog

Léto 2015

Kluci v letadle

Po zádech mi teče zneklidňující čůrek potu. Nervy mám napjatý jak struny a drkotaj mi zuby. Jsem nacpanej do sedadla v blbý ekonomický třídě, z jedny strany nějakej tlustej sráč, z druhý vy-nervovanej ožrala. Takhle narychlo jsem nesehnal místo v business třídě a teď se tu mezi nima mačkám, že se nemůžu pořádně ani nadechnout, takže do sebe házím další Ambien a vyhejbám se pohledu toho spířara. Navíc mě tlačej gatě. Nikdy mi žádný pořádně neseseděj. Nikdy. Dvaatřicítka, který mám momentálně na sobě, jsou mi těsný, čtyřiatřicítka na mně zase visej a vypadám v nich jak debil. A můj třiatřicítka skoro nikde nemaj.

Abych se trochu zabavil, otevírám dýdžejskéj časopis a roztře-senejma rukama listuju. Včera na party v Dublinu jsem to trochu přepísk s chlastem a kokešem. Už zas. Následoval let na Heathrow a pořádná hádka s Emily, jedinou ženskou z tříčlennýho dýdžej-skýho týmu, o kteréj se starám. Já chtěl, aby se vrátila do studia a udělala master k tomu demáči, co se mi tak líbil, ona měla po-cit, že to stojí za houby. Začal jsem na ni tlačit a ona vybuchla a udělala scénu, což je u ní normální. Tak jsem ji nechal na letišti a skočil na letadlo do Los Angeles.

Jsem úplně hotovej, bolejí mě záda, pokouší se o mě mohutnej panickéj záchvat a ten ožralej kokot vedle mě furt něco mele a šíří svůj strach ve vlnách po celým letadle. Koukám do časáku, lapám po dechu a modlím se, aby už zabraly ty prášky.

Najednou ten kluk ztichne a mně dojde, že nade mnou někdo stojí. Položím časopis a kouknu nad sebe.

Myšlenka číslo jedna: Tohle ne.

Myšlenka číslo dvě: Do prdele.

Stojí v uličce, ruku ležérně položenou na opěradle sedadla nad hlavou toho vyděšenýho opilce. Ty oči. Úplně mi grilujou

vnitřnosti. Slova, co chci říct, se díky nim vypařují, jako bych měl v krku poušť.

Franco. Francis James Begbie. Co to má kurva znamenat?

Myšlenky mi vířej hlavou jako po výbuchu: *Takže je to tady. Nezbejvá než se vzdát. Nemá smysl zdrhat, není kam. Ale co teď může asi tak dělat? Rozbít mi hubu? Sundat celý letadlo se všema uvnitř, včetně sebe? Jasně, je konec, ale jak se mi pomstí?*

Jen se na mě podívá, dokonce se usměje a pronese: – Čau, kámo, dlouho jsme se neviděli.

No jasně – i tenhle zkurvenej psychopat má dost rozumu na to, aby se tady do ničeho nepouštěl. Vyskočím, hrabu se přes toho tlustocha a on jen kvíkne, když mu patou přišlápnu nohu, přepadnu do uličky, natluču si koleno, ale rychle se vyškrábu na nohy.

Pane! vyjekne za mnou letuška s natuženou blond frizúrou a tlus-toprd do toho něco vztekle mele. Protlačím se kolem ní, vletím na hajzl, prásknu za sebou dveřma a zamknu. Vlastním tělem zapřu tuhle chabou bariéru, která stojí mezi mnou a Francem Begbiem. Srdce mi buší jako nějakéj zkurvenej buben a já si hladím to natlučený koleno.

Někdo důrazně klepe na dveře. – Pane, je vám dobře? Je to ta letuška, mluví jak sestřička z jipky.

A pak znova zaslechnu ten rozumnej témbř, bezbarvou zámořskou verzi hlasu, kterej znám jak svý boty. – Marku, to jsem já. Zaváhá. – Frank. Jseš v pohodě, kámo?

Takže Frank Begbie už není abstraktní bytost, fantóm vytvořenej v mý hlavě, aby mě strašil a neviditelnej lítal kolem. Zjevil se tu, z masa a kostí, zrovna tady a teď, v týhle nemožně obyčejný chvíli. Mezi náma jsou jenom tyhle posraný dveře, tenký jak z papíru! Nejde mi z hlavy, jak se tvářil. I když jsem se na něj podíval jen letmo, všimnul jsem si, že se něco změnilo. Zestárnul, a docela mu to sluší, ale zas na druhou stranu, naposledy jsem ho viděl na chodníku na Leith Walku, jak z něj crčí krev – porazilo ho auto, čistě proto, že po mně šel jak slepice po flusu a nenechal

mě na pokoji. To neprospěje nikomu. A teď mě má v týhle pasti deset kiláků nad zemí.

– Pane! klepe zase ta servírka. – Není vám špatně?

Cejtím, jak mi zabírá Ambien, panika maličko ustupuje. *Tady v letadle nic nezmuže. Jestli po mně vyjede, sejmou ho taserem a dají mu klepeta jako teroristovi.*

Ruka se mi třese, když otevírám dveře. Stojí za nima a kouká na mě. – Franku...

– Ten pán letí s vámi? ptá se letuška Franka.

– Ano, odpovídá Frank a tváří se důležitě jako člověk, co má všechno pod kontrolou. – Já se o něj postarám. Pak se ke mně otočí, v očích upřímný obavy. – Seš v pohodě, kámo?

– Jo, normální panická ataka... myslel jsem, že se pobleju, odpovídám a kývnu na letušku. – Mám z lítání trochu strach. Rád tě vidím, vyhrknu na Francise Jamese Begbieho.

Letuška ostražitě nabere dráhu pryč a já si říkám, sakra, nenechávej mě tu. Jenže Franco neježe vypadá dobře, opálenej a štíhlej v bílým triku s divným flekem od červenýho, ale taky je zjevně v neuvěřitelným klidu. Stojí a usmívá se na mě. A neusmívá se jako pošuk, co překypuje potlačovanou hrozbou a chystá se vybuchnout, ale jako by se prostě nezlobil.

A já si ke svýmu totálnímu úžasu uvědomuju jedno: nejenže jsem na tuhle chvíli čekal, ale když teda přišla, část mýho já ji vyloženě vítá. Z mejch utahanejch zad se zvedá obrovská tíha a já si najednou připadám volnej jak pták, až se mi z toho zatočí hlava. Možná za to může ten Ambien. – Hele, Franku, já ti asi visím nějaký prachy... stačím říct, a pak se kolem nás na hajzl protahuje nějaký kluk. Zkrátka to, kurva drát, musí stačit.

Franco se na mě furt usmívá a tázavě zvedá obočí.

Abyste tomu rozuměli: jedna věc je dlužit někomu prachy, něco jinýho je snažit se oholit násilnickýho magora, co strávil většinu života za katrem. Nota bene když občas z různých zdrojů slyšíte, že po vás jde jak šílenec, před pár lety vás málem dostal a málem ho to stálo krk. Že mu *visím prachy*, to ani zdaleka nevystihuje,

o co tady jde. A teď nemůžu dělat vůbec nic, jen tu vedle něj stát v tomhle stísněném prostoru u hajzlíků. Řítíme se po nebi v plechový trubce a kolem nás řvou motory. – Hele, je mi jasný, že ti to musím vrátit, začnu a cejtím, jak mi drkotaj zuby. A v tu chvíli mi dojde, že mu ty prachy vážně dát musím, ale že by se to teď možná obešlo bez toho, že by mě zabil.

Frank Begbie má pořád ten mírnej úsměv a uvolněný držení těla. Dokonce i jeho pohled je klidnej a vyrovnaněj, není zběsilej ani hrozivej. Tvář má plnou vrásek a mě překvapuje, že vypadaj jako od smíchu. Begbie málokdy dával najevo radost, leda když šlo o neštěstí druhéjch, který většinou sám způsobil. Ruce má pořád silný, provazy svalů mu lezou zpod toho divně umazanýho trika. – Z toho by moh bejt pěkněj úrok. Zase zvedne obočí.

Pěkněj? Astronomickej, do prdele! Nejde jen o ten peněžní dluh. Dokonce ani nejde jenom o to, jak se zrakvil, když vletěl před auto, když se za mnou jako idiot hnál. Spíš o to podivný přátelství z pradávnejch časů. Sice mi to připadá neuvěřitelný, ale časem mi došlo, že tohle přátelství má nějakěj vliv na to, co se ze mě stalo.

Teda předtím, než jsem ho oškubal o ty prachy.

Jeli jsme spolu v jednom pochybným drogovým kšeftu. Byl jsem mladej, byl jsem feťák a za každou cenu jsem se musel dostat z Leithu, kde jsem se pomalu nořil do bahna. Ty prachy, to byl můj lístek na cestu pryč.

A teď se toho kokota nemůžu ani zeptat, co kurva dělá v letadle do Los Angeles, protože jsem to já, kdo tu bude muset odpovídat na otázky. Podle mě si zaslouží aspoň pokus o vysvětlení, takže mu teda zkusím říct, proč se to tehdy stalo. Proč jsem tak obral jeho, Sifona, Druháče i Spuda. No vlastně ne, se Spudem to bylo jinak. Spudovi jsem se revanšoval, a Sifonovi mnohem pozdějc taky, než jsem ho podrazil znova, v rámci jinýho podělanýho podrazu. – Bejval bych ti zaplatil taky, pokračuju přes ty drkotající zuby, – ale věděl jsem, že po mně jdeš, tak jsem ti radši šel z cesty. A pak jsme měli tu nehodu... Cuknu sebou při vzpomínce, jak letěl vzduchem, když to do něj napálila ta Honda

Civic, skončil tehdy polomrtvej na asfaltu. Držel jsem ho, dokud nepřijela sanitka, pak konečně ztratil vědomí. Tehdy jsem si fakt myslel, že to má za sebou.

Mluvím a mluvím a přitom mi tuhnou svaly v očekávání, že po mně Franco zuřivě vyjede, jenže on jen pozorně poslouchá a klidně vdechuje sterilní vzduch. Několikrát mám pocit, že potlačuje chuť skočit mi do řeči, když se kolem nás prodíraj letušky a cestující. Když konečně skončí můj srdceryvný výlev, jen přikývne: – Jasně.

Jsem z toho úplně vedle, nechápu. Nejradši bych před ním ucouvnul, kdyby to v týhle stísněný pasti šlo. – Jasně... co tím myslíš, jasně?

– No prostě to chápu, krčí rameny. – Je mi jasný, žes musel vypadnout. Byl jsi v prdeli z těch drog. Já byl v prdeli z chlastu a rvaček. Tobě holt došlo, že musíš zdrhnout, mnohem dřív než mně.

Cože, doprdele?

– No jo, no. Na nic víc se nezmůžu. Měl bych bejt hrůzou bez sebe, ale najednou nemám pocit, že by mi něco hrozilo. Skoro bych nevěřil, že je to doopravdy Franco. V životě se k věcem takhle nestavěl, nejspíš by ze sebe ani nedostal tyhle slova. – No jo, Franku, ale k tomu zdrhání jsem si vybral blbou cestu, povídám pokorně a kroutím se u toho trapností. – Dyť jsem zradil své partáky. Tebe, Sifona, Spuda a Druháče... teda Simona, Dannyho a Raba, vy jste byli mí kámoši, ať se dělo cokoli.

– Spudovi jsi to posral, kdyžs mu dal ty prachy. V tu ránu byl zas na heráku. Najednou se Francovi objeví v obličejí ten známý chladnej bezkrevnej výraz, ten, kterýho jsem se vždycky bál – po něm většinou následoval nějaký násilnej výbuch. Jenže teď je to zjevně jiný. A taky nevím, co bych mu na toho Spuda řekl. Prostě má pravdu. Ty tři litry a dvě kila mu nepomohly ani trochu. – Kdybys to samý udělal pro mě, nejspíš bys mi to posral taky, s chlastem. Ztiší hlas, protože kolem nás prochází další letuška. – Věci nemívaj takový důsledky, jaký si člověk představuje.

– Máš recht, koktám, – ale chci, abys věděl...

– Víš co, vykašlem se na to. Zvedne ruku, potřese hlavou a přimhouří oči. – Radši mi řekni, cos celou tu dobu dělal, čím se žívíš a tak.

Na to se nedá nic namítnout. Ale ve skutečnosti celou dobu, co bájím o sobě, přemejšlím o něm. Když po mně Franco tehdy v Edinburghu vyjel, sice jsem věděl, že ho znova zašili, ale i tak jsem rychle nechal práce promotéra v klubu a radši jsem začal dělat dýdžejskýho manažera, co furt někde lítá. Manažer objíždí klienty všude po světě, taneční hudba nezná hranic, znáte tyhle kecy. Jenže pro mě to byla záminka, abych neseděl na jednom místě a pořád byl někde v pohybu. Zkrátka a dobře mi krádež těch pár podělanejch litrů zamávala se životem stejně jako jemu. Nejspíš ještě víc.

Najednou koukám, jak se k nám blíží taková nádherná kočka s blond vlasama na ramena. Má štíhlou sportovní postavu, dlouhej labutí krk a oči, ze kterejch jde klid. – Tady jsi, usměje se na Franka a pak se otočí na mě a očekává, že mě Franco představí.

Kurva, co to je?

– Tohle je Mark, starej kamarád z Leithu, povídá ten kokot a zní u toho jak Sifon, když parodoval Bonda v Conneryho podání.

– Marku, tohle je moje žena Melanie.

Jsem úplně vedle. Zpocenou prackou sahám do kapsy po uklidňující ampulce s Ambienem. Tohle přece není můj starej kámoš a smrtelný nebezpečí jménem Francis James Begbie. V hlavě mi vyvstane strašlivá představa: možná jsem prožil život v hrůze z chlapa, kterej už neexistuje. Tisknu Melanii měkkou ruku s pečlivou manikúrou. Zmateně na mě zírá. Ten pičus se jí o mně očividně v životě nezmínil! Nejde mi do hlavy, že by za minulost dokázal udělat takhle tlustou čáru – že by si člověk, co ho obral o prachy a způsobil mu těžký zranění, jeho nejlepší kámoš, teda bejvalej, ani nezasloužil, aby o něm Begbie vyprávěl svý paničce.

Jenže Melanie to potvrzuje, když s americkým přízvukem pronese: – On o starých kamarádech nikdy nemluví, vid', zlato?

– No protože většina z nich pořád sedí, a víš, co je to za lidi, odpovídá on a konečně zní aspoň trochu jako ten starej Begbie. Což je zároveň děsivý a uklidňující. – S Mel jsme se potkali v la-páku, víš, vysvětluje. – Dělala tam arteterapeutku.

Něco se mi vynoří v mysli – rozostřená tvář, útržek rozhovoru, kterej jsem na půl ucha zaslechl někde v urvaným klubu, nadu-panej éčkem nebo koksem, od svýho starýho dobrýho DJ Carla nebo možná od nějakýho edinburskýho týpka v Amstru na dovolený. Něco o tom, že se z Franka Begbieho stal úspěšnej umělec. Nepovažoval jsem to za věrohodný a neuložil si to do paměti. Jakmile zaznělo jeho jméno, vždycky jsem vypínal. A tohle byla ta nejšílenější a nejmíní pravděpodobná fáma, která se ho mohla týkat, a že jich bylo.

– Nevypadáte jako kriminálník, povídá Melanie.

– Ke mně by seděl spíš bachař nebo vychovatel.

– A čím se tedy živíte?

– Dělám manažera dýdžejům.

Melanie zvedne obočí. – Znáš nějakýho?

– Nejslavnější je asi DJ Technonerd.

Francovi to očividně nic neříká, zato Melanii ano. – No teda! Toho znám. Otočí se k Frankovi. – Ruth na něm byla ve Vegas.

– Jo, tam máme stálý angažmá. V klubu Surrender ve Wynnu.

– Steppin in, steppin out of my life, you're tearin my heart out, baby... brouká si Melanie nejnovější hit DJ Technonerda, neboli Conrada Appeldoorna.

– To znám taky! ozve se Franco a z toho nadšení v jeho hlase je najednou slyšet Leith. Dívá se na mě, jako by to na něj udělalo dojem. – Ta je dobrá.

– Ještě jedno jméno asi budeš znát, osměluju se, – pamatuješ na Carla Ewarta? N-Signa? V devadesátkách docela letěl, nebo to možná bylo až po přelomu století. Byli kamarádi s Billym Birrellem, s tím boxerem.

– No jo... to byl takovej albín, že jo, ze Stenhouse? Kámošil se se Šťávou Terryem, ne?

– Jo, to sedí.

– Pořád dělá dýdžeje? Už se o něm moc neví.

– Jo, akorát se dal na filmový soundtracky, ale rozešel se se strou, měl nějaký problémy a podělal muziku do nějakýho velkého hollywoodskýho trháku. Teď už mu nikdo od filmu práci nedá, takže mu zařizuju dýdžejskej comeback.

– A jak to jde? ptá se Franco a Melanie klouže pohledem z jednoho na druhýho jako na tenise.

– Jakž takž, přiznávám, i když bych měl asi říct, že to stojí za hovno. Carla už muzika moc nezajímá. Dokážu ho tak maximálně donutit, aby zvednul zadek z postele a sednul si za gramofony. Jakmile skončí, začne do sebe lámat vodku a dělat bordel a mě většinou strhne s sebou. Třeba včera v Dublinu. Když jsem dělal promotéra v Amsterdamu, udržoval jsem se ve formě. Karate. Jiu-jitsu. Byl jsem korba. To už je pryč.

Ze záchoda vyleze chlápek a Melanie ho vystřídá. Snažím se nemyslet na to, jak je krásná, protože by mi Franco stoprocentně dokázal číst myšlenky. – Hele, kámo, ztlumím hlas, – takhle jsem si to zrovna nepředstavoval, ale máme toho spolu dost co řešit.

– Fakt?

– No jasně, je tam ten problém a musí se vyřešit, abys nebyl škodnej.

Franco najednou působí tak divně plaše, pak pokrčí rameny a navrhne: – Tak si na sebe napíšem čísla.

Vzájemně si píšeme čísla a maily, do toho přichází Melanie a my se vracíme na místa. Sedám si a euforicky se omlouvám tělnatému troubovi, kterej mě s uraženým šklebem ignoruje a přitom si pasivně agresivně tře masitý stehno. Úplně se tetelím strachem a vzrušením, který jsem roky necítil. Nervózní ožrala má v kalnejch očích nervózní porozumění. Setkání s Frankem Begbiem zrovna v týhle situaci ve mně probouzí pocit, že vesmír úplně zešílel.

Házím do sebe další Ambien a propadám se do polospánku, myšlenky mi neklidně krouží kolem různých životních témat. Přemejšlím, jak člověk postupně tvrdne a otupuje...